

استفاده از دلارهای نفتی منوط به تصویب اساسنامه صندوق

معادل درصد منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی، مانده حساب ذخیره ارزی در پایان سال ۱۳۸۸، اقساط وصولی تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی، منابع قابل تحصیل از بازارهای پولی و مالی داخلی و بین‌المللی، درآمد خالص فعالیت عملیاتی صندوق توسعه ملی طی سال مالی و کمک‌ها و هدایا خواهد بود.

در فوریتی که برای تصویب اساسنامه صندوق توسعه ملی تصویب شده ماهیت این صندوق «نهاد عمومی غیردولتی» عنوان شده است. نمونه‌ای از نهادهای عمومی غیردولتی در ایران صندوق‌های بازنشستگی سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف، بنیادهای تعاون و شهرداری‌ها هستند که همواره در چند سال اخیر یکی از پاهای ثابت واگذاری‌ها بوده‌اند. طبق قانون، نهادهای عمومی غیردولتی می‌توانند تا ۴۰ درصد در واگذاری‌ها شرکت کنند. گرچه وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌گوید که چنین برنامه‌ای وجود ندارد و صندوق توسعه ملی در واگذاری‌ها شرکت نخواهد کرد.

حساب ذخیره ارزی در بانک مرکزی مستقر بود و هیئت امنای حساب در کنار بانک مرکزی بر ارائه تسهیلات نظارت داشت. اما هنوز مشخص نشده که صندوق توسعه ملی در کجا مستقر خواهد شد. یک مقام آگاه در بانک مرکزی در این باره می‌گوید، هنوز مشخص نیست که این صندوق زیر نظر بانک مرکزی خواهد بود یا خیر. ممکن است اداره این صندوق بر عهده وزارت اقتصاد، معاونت راهبردی و برنامه‌ریزی ریاست جمهوری یا بانک مرکزی باشد که قانون آن را مشخص خواهد کرد.

که دولت ابتداء اساسنامه این صندوق را ارائه کند و سپس بر اساس اساسنامه، کارهای صندوق را به لحاظ اداری و اجرایی دنبال کند؛ اکنون تا زمان تصویب نهایی اساسنامه صندوق، ۲۰ درصد از درآمدهای ناشی از نفت و فرآورده‌های نفتی و دیگر منابع این صندوق راكد و از سوی دولت و بخش خصوصی غیرقابل استفاده است.

اخیرا سید شمس‌الدین حسینی، وزیر اقتصاد و دارایی نیز گفته بود، هیچ محدودیتی در ارائه تسهیلات وجود نداشته است. اما آنچه اتفاق افتاد این بود که با توجه به لایحه برنامه پنج‌منابعی که ما می‌توانستیم از آنها تسهیلات بپردازیم به صندوق توسعه ملی رفتند و چون هنوز اساسنامه صندوق تصویب نشده نمی‌توان برداشتی از آن داشت. علت توقف پرداخت تسهیلات ارزی همین بوده است، یعنی از ابتدای سال ۸۹ این منابع کلان دست نخورده باقیمانده است. طبق قانون باید از ابتدای امسال ۲۰ درصد درآمدهای حاصل از فروش نفت به حساب این صندوق واریز شود اما معلوم نیست، دولت این رقم را واریز کرده یا بنا دارد تا هنگام تصویب نهایی اساسنامه صبر کند و آن موقع به یکباره این منابع را واریز کند. از سوی دیگر با وجودی که مانده حساب ذخیره ارزی در پایان سال یکی از منابع تشکیل‌دهنده صندوق توسعه ملی است، اما حدود دو سال است که هیچ کدام از مقامات اقتصادی از جمله رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد، موجودی حساب را اعلام نکرده‌اند. آخرین رقم موجود در این صندوق مربوط به پایان سال ۸۷ است که رقم حدود ۱۳ میلیارد دلار را نشان می‌دهد. دیگر منابع مالی صندوق توسعه ملی شامل حداقل

حجم عظیمی از منابع کشور که می‌تواند صرف سرمایه‌گذاری‌های مفید و توانمندسازی بخش خصوصی شود، ۹ ماه است که در پیچ و خم‌های اداری مربوط به تصویب اساسنامه صندوق توسعه ملی معطل مانده است.

منابع عظیمی که باید برای تأمین سرمایه بخش‌های مولد اقتصادی و تبدیل عواید ناشی از فروش منابع طبیعی به ثروت‌های ماندگار و مولد، تسهیل فرآیند تثبیت، رشد و توسعه پایدار اقتصاد کشور، تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) با هدف توانمندسازی بخش خصوصی و تثبیت درآمدهای نفتی دولت و کاهش وابستگی بودجه دولت به درآمدهای نفتی استفاده شود، ۹ ماه است که راكد مانده و دلیل آن از سوی وزیر اقتصاد صرفاً این موضوع عنوان می‌شود، تا اساسنامه نیاید قابل استفاده نیست.

دولت قانون بودجه سال ۸۹ را طوری تنظیم کرده که بتواند از ابتدای سال ۸۹ با تغییر حساب ذخیره ارزی به صندوق توسعه ملی شروع کار این صندوق را داشته باشد. اما نمایندگان مجلس عنوان کردند

تدوین طرح جامع بانکرینگ ایران در مجلس علوم انسانی و قضایی قطر در اولین اجلاس سران کشورهای صادرکننده گاز

با اجماع نظر ۱۱ کشور عضو مجمع صادرکنندگان گاز، قطر با ربودن گوی سبقت از ایران به عنوان میزبان اولین اجلاس سران این مجموعه بین‌المللی در نوامبر سال ۲۰۱۱ میلادی انتخاب شد. بر این اساس بررسی و تصمیم‌گیری درباره تعیین میزبان نخستین اجلاس سران، افتتاح رسمی دبیرخانه، تصویب بودجه ۲۰۱۱ میلادی، بررسی بازار گاز و تدوین استراتژی پنج ساله مجمع کشورهای صادرکننده گاز از مهمترین محورهای این گردهمایی بود. از سوی دیگر با توجه به توافق اعضای مجمع صادرکنندگان گاز در نشست «بوهران» الجزایر قرار بود در اجلاس وزارتی قبل از برگزاری مجمع در خصوص تعیین میزبانی اجلاس سران این مجموعه بین‌المللی تصمیم‌گیری نهایی شود. میرکامی وزیر نفت پیش از برگزاری نخستین اجلاس سران کشورهای عضو مجمع کشورهای صادرکننده گاز از اعلام آمادگی ایران برای برگزاری اجلاس سران خبر داده و گفته بود، تعیین میزبانی اجلاس سران مهمترین دستور کار مجمع است. اما در نهایت با انجام رأی‌گیری، قطر با حمایت مقامات روسیه به عنوان میزبان اولین اجلاس سران مجمع کشورهای صادرکننده گاز در نوامبر سال ۲۰۱۱ میلادی انتخاب شد. این در حالی است که پیش از برگزاری این نشست این در حالی است که ولادیمیر پوتین نخست‌وزیر روسیه از آمادگی کشورش برای حمایت از قطر برای برگزاری اجلاس سران مجمع کشورهای صادرکننده گاز در کشور قطر خبر داده است.

با مصوبه نمایندگان مجلس، وزارت نفت برای افزایش سهم ایران در بازار بانکرینگ خلیج فارس و دریای عمان مکلف به تدوین برنامه جامع بانکرینگ دریایی تا سال ۱۳۹۳ شده است. نمایندگان مجلس در ماده ۱۲۱ پیش‌نویس برنامه پنجم توسعه وزارت نفت را مکلف به تدوین طرح جامع سوخت‌رسانی دریایی به کشتی‌ها (بانکرینگ) در خلیج فارس و دریای عمان کردند. وزارت نفت مکلف است به منظور افزایش خدمات سوخت‌رسانی به کشتی‌ها (بانکرینگ) و خدمات جانبی در خلیج فارس و دریای عمان طرح جامعی تدوین و اجرایی کند. از سوی دیگر وزارت نفت مکلف شده است سالانه حداقل ۲۰ درصد توسط بخش غیر دولتی به سطح خدمات عرضه سوخت به شناورها در منطقه خلیج فارس و دریای عمان اضافه کند. این در حالی است که شرکت ملی پالایش و پخش نفتی ایران در رقابت با بندر فجیره امارات قصد دارد با فروش سالانه ۷/۵ میلیون تن سوخت به کشتی‌ها حدود ۵۰ درصد سهم بازار بانکرینگ خلیج فارس را تصاحب کند. در همین حال تا پایان سال جاری باید با فروش چهار میلیون و ۲۰۰ هزار تن سوخت به کشتی‌های عبوری از خلیج فارس حدود ۳۰ درصد از بازار بانکرینگ منطقه خلیج فارس به ایران اختصاص یابد. در حال حاضر عملیات سوخت‌رسانی دریایی (بانکرینگ) در بندرعباس (۲ نقطه)، جزیره خارک، بندر ماهشهر، جزیره کیش، جزیره قشم، بندر بوشهر و بندر عسلویه راه‌اندازی شده است.